

Heide [VERTELT]

www.heidevertelt.be

334

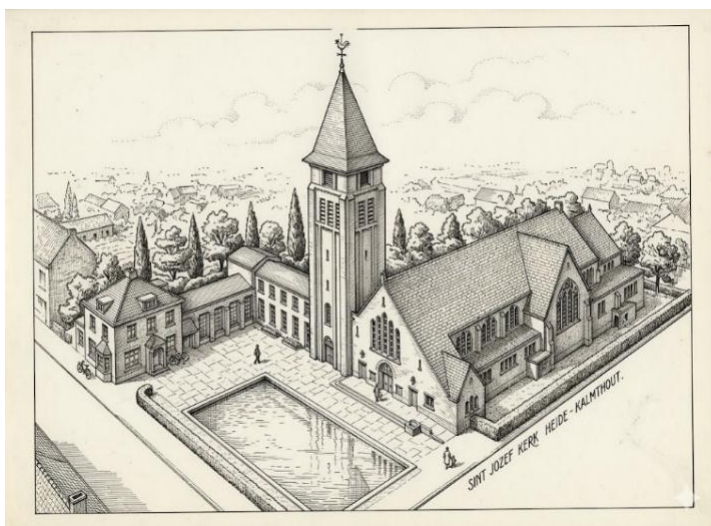
7 juni 2026

De nieuwe St. Jozefskerk te Heide

De Plechtige Eerste Steenlegging door Z. H. Exc. Mgr. Van Cauwenbergh, Hulpbisschop van Mechelen op Zondag 18 Maart 1934.

Na de eerste Vespers van het St Jozefsfeest en het Pontificaal Lof om half vier, zal bij groote belangstelling de plechtigheid plaats hebben van de Eerste Steenlegging der nieuwe parochiekerk, opgericht op de gronden, rechtover de Heide-Statie gelegen, langs den steenweg naar Putte.

Aangaande dezen uitgestrekten en belangrijken bouw deelen wij heden nog enkele wetenswaardige inlichtingen mede. De bouw wordt uitgevoerd door de Firma Arthur Clemminck, van Saffelaere bij Gent, naar de plannen van den Antwerpschen bouwmeester Louis de Vooght, die ook de plannen leverde voor de Basiliek van O. L. V. van Lourdes te Edegheem.

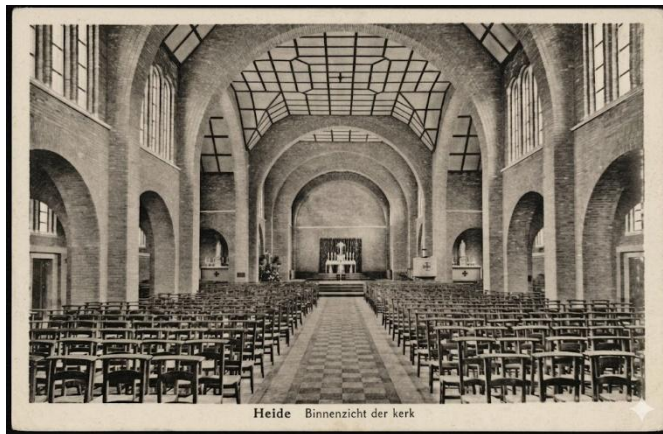

Bouwmeester de Vooght heeft als medewerkers de ingenieurs Cl. Van Himbeeck, van Antwerpen en Paul Weber, van Gent. Langsheen den straatweg naar Putte, ter richting Oost-West, zal een gebouw van 45 m. lengte opgetrokken worden in natuursteen «grès» van de Carrières du Bois d'Anthisnes (prov. Luik). Alzoo bekomt men een majestueuse, soliede en rijke aanblik, veroorzaakt door de verschillende schakeeringen in de kleuren van dien « moellon ».

Heide [VERTELT]

**Opnieuw een wandelzoektocht
Van 4 juli 2026 en 13 september 2026.
1000 euro aan prijzen!
Meer info volgt de komende weken!**

Hoofdaltaar en koor zijn georiënteerd en staan dus achter het huidig beeld van het H. Hart. De vier groote bogen in de kerk, waarvan het schip 24 m. meet, in beton opgetrokken, worden bekleed, alsook de binnenmuren met gele, bruine en paarsche hollandsche ijzelsteen van de firma van Wijck uit Oosterbeek (Arnhem), hetgeen een uiterst frissche tint aan de kerk zal geven. Een groote keldering onder het hoogkoor, de twee zijaltaren en de twee sacristijen wordt voorzien voor de centrale verwarming en bergplaatsen.

Heide Binnenzicht der kerk

Een toren van 38 m. hoog met panorama op de duinen zal ons nationaal heidepark geheel en gansch beheerschen. De herdenkingssteen van 50 cm. breed op 30 cm. hoog wordt door den bisschop ingemetseld in den grooten pilaster aan het hoogkoor, langs den epistelkant, terwijl Hij dat prachtig gebed zegt:

« Betrouwend op J. C. plaatsen wij dezen eeresteen in de grondvesting, in den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, opdat hier heerschen het waar geloof, de vreeze Gods en de broederlijke liefde, opdat deze plaats diene tot 't gebed, tot 't aanroepen en loven van den naam van J. C., die leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen Amen ».

Als slot kan er ook bijgevoegd worden:

«Godes mildste zegen dale neder over al degenen die het hunne bijdragen tot den opbouw dezer kerk»!

(Uit het politieke weekblad 'Ons Kalmthout' van 17 maart 1934)

Foto's Eerste Steenlegging afkomstig uit het weekblad De Stad en Zondagsvriend van maart 1934

Optocht naar de plaats der plechtigheid

"Te Heide-Calmphout werd de eersteenlegging voor de nieuwe Sint Jozefkerk aldaar door Z. D. H. Mgr. Van Cauwenbergh voltrokken".

Op zondag 18 maart 1934 beleefde de gemeenschap van Heide een historisch moment dat het dorpsgezicht voorgoed zou veranderen.

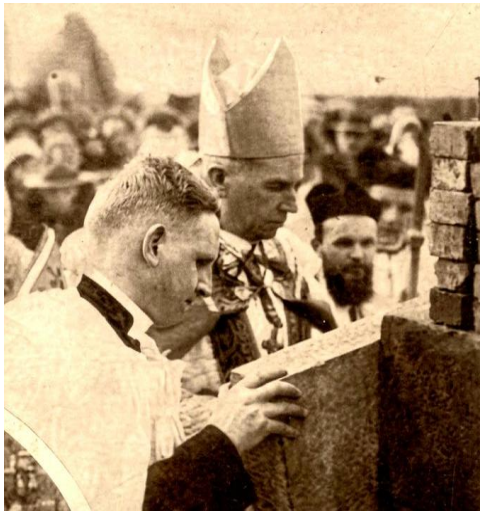
Op zondag **18 maart** stroomden de inwoners massaal samen voor de plechtige wijding van de eerste steen van de nieuwe **Sint-Jozefkerk**.

Mgr. Van Cauwenbergh wijdt de eersteen voor de nieuwe Sint Jozefkerk van Heide-

Mgr. Van Cauwenbergh wordt naar de plaats der inzegening opgeleid

De wijding van den eersten steen.

De maagden dragen den eerste steen ter plaatse

(Uit het weekblad "De Stad" en "Zondagsvriend" van maart 1934)

Waarom betaalden we in de jaren 1980 meer dan 12% rente voor een woninglening?

Wie vandaag terugblijkt op de woningleningen van de jaren 1980, kijkt vaak verbaasd op. Hypothecaire leningen konden toen gemakkelijk 12% rente of meer bedragen. Voor jonge generaties lijkt dat haast ondenkbaar, maar toch was dit voor vele Belgische gezinnen de dagelijkse realiteit. Hoe kwam het dat de rente toen zo extreem hoog lag?

De oliecrisisen zetten alles op zijn kop

Een belangrijke oorzaak lag bij de wereldwijde oliecrisisen van de jaren zeventig. De eerste crisis diende zich aan in 1973, toen olieproducerende landen hun productie beperkten. Een tweede crisis volgde in 1979.

De prijs van aardolie schoot hierdoor de hoogte in, met grote gevolgen voor de economie. Brandstof, verwarming, vervoer en tal van producten werden plots veel duurder. Die

opeenvolgende prijsstijgingen veroorzaakten een sterke inflatie: geld verloor snel aan waarde en de levensduurte steeg jaar na jaar. In België bedroeg de inflatie in sommige jaren zelfs meer dan 10%. Wie geld uitleende, zoals de banken, wilde zich daartegen beschermen en verhoogde bijgevolg de rentevoeten.

Inflatie en rente gingen hand in hand

Wanneer de inflatie stijgt, volgt meestal ook de rente. Banken moesten immers vermijden dat ze geld uitleenden tegen een rente die lager lag dan de waardevermindering van het geld zelf. Daardoor stegen de hypotheekrentes fors. Een woonlening van 10, 11 of 12 procent werd destijds niet als uitzonderlijk beschouwd. In het begin van de jaren 1980 liepen sommige tarieven zelfs nog hoger op. Voor jonge bouwers en kopers betekende dit destijds loodzware maandelijkse afbetalingen.

De rol van de Belgische loonindexering

België had (en heeft nog steeds) een systeem van automatische loonindexering. Wanneer de prijzen stegen, werden de lonen aangepast om de koopkracht te beschermen. Dat hielp gezinnen weliswaar om de hogere kosten op te vangen, maar het zorgde er tegelijkertijd voor dat de prijsstijgingen sneller bleven doorwerken in de economie. Hogere prijzen leidden tot hogere lonen, die op hun beurt opnieuw prijsverhogingen konden veroorzaken (de zogenaamde loon-prijsspiraal).

Waarom woningen toen tóch betaalbaarder waren

Ondanks de torenhoge rente wijzen veel mensen uit die generatie erop dat woningen toen relatief goedkoper waren dan vandaag. Bouwgronden waren betaalbaarder, leningen voor grondaankoop liepen meestal maximum 5 jaar, de huizenprijzen lagen lager in verhouding tot het inkomen en heel wat gezinnen konden nog een huis bouwen of kopen met één inkomen.

Een lening woog dus wel zwaar door de hoge rente, maar de totale aankoopprijs van de woning lag aanzienlijk lager dan nu. Daarom hoort men vaak de uitspraak: *“Wij betaalden destijds 12% rente, maar onze huizen kostten tenminste geen fortuin.”*

Een ander tijdsbeeld

De jaren 1970 en 1980 waren economisch gezien moeilijke tijden met oliecrisis, inflatie, stijgende rentes en onzekerheid. Toch slaagden vele gezinnen erin een eigen woning op te bouwen, vaak met veel zelfbouw (eigen werk), spaarzaamheid en geduld.

Het contrast met vandaag is opvallend: de rente is nu doorgaans veel lager, maar de woningprijzen zijn in verhouding tot het inkomen juist enorm gestegen. De discussie blijft dan ook actueel: was bouwen vroeger moeilijker door de hoge rente, of is het vandaag moeilijker door de hoge vastgoedprijzen? Het antwoord hangt vaak af van de generatie waaraan je het vraagt.

(Bijdrage van Wim Kuypers)

Opnieuw een “wandelzoektocht” deze zomer!

De “VZW Heide vertelt” heeft besloten om deze zomer opnieuw een wandelzoektocht te organiseren. Na het succes van het vorige jaar was dit iets wat er zat aan te komen.

Na de uitgave van ons boek *“waar lijn 12 haar sporen achter liet”* organiseerde onze vereniging vorig jaar voor het eerst een wandelzoektocht. De vragen waren vorig jaar vooral gebaseerd op het verhaal dat wij in ons boek brachten. Om iedereen de kans te geven om deel te nemen werd de mogelijkheid geschapen om de route in twee te delen te doen, telkens met vertrek en aankomst op het Heidestatatieplein. Hierdoor

kunnen deelnemers, die geen al te lange wandeling verkiezen, de tocht in twee delen, op verschillende momenten, maken. Dit viel vorig jaar in de smaak bij veel deelnemers!

Eén van de opmerkingen vorig jaar was ook dat de periode om deel te nemen te kort was. Ook daar gaan we dit jaar iets aan doen. Alles zal klaar zijn om de start te nemen op 4 juli en men kan de deelnameformulieren tot 13 september inleveren.

1000 euro aan prijzen, een mooie wandeling, geen al te moeilijke zoektocht!!

Ondertussen zijn enkele mensen van de VZW druk bezig met de zoektocht in elkaar te boksen zodat de documenten en deelnameformulieren ter beschikking zullen zijn vanaf 4 juli. De vragen zullen dit jaar iets meer variërend zijn, maar toch nog hoofdzakelijk te maken hebben met de rijke geschiedenis van ons dorp Heide.

Belangrijk is ook dat het deelnemen gratis blijft terwijl de organisatie een prijzenpot van **1000 euro**, in de vorm van waardenbons van Kalmthoutse handelaars, voorziet.

28ste Hoevefeesten komen eraan!

Tijdens het weekend van 19, 20 en 21 juni is het weer zover, de 28ste Hoevefeesten staan in Kalmthout op de agenda. Heel wat terugkerende activiteiten, maar ook enkele nieuwigheden, vormen een totaalprogramma wat al vele jaren bij de Kalmthoutenaren en streekgenoten in de smaak valt!

Op vrijdag 19 juni is er de tractorwijing gevolgd door het boerenbal. Even traditioneel is dat dj. Leo Guns zorgt voor de muziek, tussendoor is er het optreden van de coverband "Site Lanes". Jaarlijks terugkerende ook, de ballonvaarten. Wie op vrijdagavond onze mooie gemeente Kalmthout vanuit de lucht, in een warme luchtballon, wil bewonderen moet wel vooraf reserveren. Voor 149 euro per persoon kan je mee opstijgen! Een nieuwigheid is de aanwezigheid van een grote groep parapenters op vrijdag, zaterdag en zondag. Niet minder dan 35

liefhebbers van deze sport zakken af naar het Kruisbos om demonstraties te geven.

Zaterdag 20 juni staat in het teken van de kinderen. De hoeve veranderd die namiddag in een grote speelboerderij vol met plezier, avontuur en boerderijpret. Kinderen kunnen er ritjes maken met een tractor, een ezel, een traptractor of met een quad. Ook Mie Tracteur is weer aanwezig met haar sprookjestractor. Verder ook het vliegend tapijt, modderkeuken, kinderdisco, djembe, schminken, het blote voeten pad, elfje Fien, een springkasteel, zeepbellen blazen, boerengolf, een zwiermolen, stokpaardrijden, een knikkerbaan, zandbak, ballonschieten, volksspelen en amusement op de strobalen. Voor de muziek zorgt de groep "Boomtown Rats" die namiddag. Nieuw dit jaar is de "sprookjesschuur".

Nog op zaterdag start het kettingzaagfestival. Internationale kunstenaars maken tijdens de hoevefeesten, zowel op zaterdag als zondag, mooie sculpturen.

Zondag 21 juni moet opnieuw een hoogdag worden voor de aanwezigen. Het wordt een dag vol belevenissen, activiteiten en optredens. Vanaf 9u 's morgens start ook de "*Pruuverkesroute*". Er worden twee terrassen voorzien waar optredens plaats vinden. Zangeres Nomy, een Roemeense kindervolksdansgroep, Walter en Wiske, de Belgian Blend Pipe band, de vettige zeis, zanger Regy, het is maar een greep uit de vele optredens die er plaatsvinden.

Maar er is natuurlijk nog veel meer te beleven op de Hoevefeesten: trekpaarden "De Brabander", het aangespannen trekpaard, de mobiele zagerij Log-ic, oldtimer tractoren, de Kolveniersgilde, boomverzorging Thys, de Vlaamse trekhond, stoomtractor Demedts, maaien met een zeis, enz...

De Hoevefeesten, een organisatie van de Kalmthoutse Landelijke Gilde, vinden plaats in het Kruisbos rondom het "*Cruysackershof*". Voorafgaand aan de feesten is er ook aandacht voor de schoolgaande jeugd van Kalmthout. Alle Kalmthoutse basisscholen worden uitgenodigd voor een klasbezoek aan de boerderij. Ook de kleuters worden mee betrokken in het verhaal!

Beeldhouwerssymposium start al op 13 juni!

Gelijklopend gaat van 13 juni tot 27 juni een beeldhouwerssymposium door op de terreinen van het "*Cruysackershof*". Het is een herhaling van het succesvol symposium dat er in 2023 al eens doorging. Dit jaar nemen zes topkunstenaars deel, zij maken allen monumentale kunstwerken uit blauwe hardsteen. Het gezelschap wordt aangestuurd door de Kalmthoutse beeldhouwer Jorg Van Daele. Hij krijgt het gezelschap van Adriano Ciarla (Italië) Nando Alvarez (Spanje), Anna Korver (Nieuw-Zeeland), Tabaton Osborne (Jamaica) en Rich Arnauda uit Mexico. Iedereen is welkom op het

"*Cruysackershof*" om de kunstenaars aan het werk te zien, hun vorderingen te bewonderen of een praatje te maken. Dit kan dagelijks van 13 tot 17u op weekdays en van 10 tot 17u in het weekend.

Naast deelnemer is de Kalmthoutse kunstenaar Jorg Van Daele ook de organisator van het gebeuren. In ons nummer 320 van 1 maart 2026 stelden wij Jorg recent nog voor aan onze lezers!

Pruuverkesroute!

Gelijklopend met de Hoevefeesten is er op zondag 21 juni de "*Pruuverkesroute*", een organisatie van Toerisme Kalmthout VZW. Het vertrek- een aankomstplaats is die dag het "*Cruysackershof*" waar de Hoevefeesten plaatsvinden. Het is een fietsroute van ongeveer 45 kilometer doorheen de gemeente Kalmthout. Je kan vertrekken tussen 9 en 10u of tussen 10u en 11u. Er wordt gestart met een heerlijk boerenontbijt. Onderweg zijn er op speciale locaties hapjes voorzien. De deelnameprijs is 20 euro. Je moet wel vooraf reserveren, dit kan via <https://clubkalmthout.be/evenementen/pruverkesroute> of bij Foto Joosen op de Kapellensteenweg 60. (plaatsen zijn beperkt tot 300 deelnemers)

Voorzitter Jos Arnouts bouwde eigenhandig een Sloveense hooischuur

Eén van de nieuwigheden die te zien zal zijn tijdens de Hoevefeesten is de “Sloveense hooischuur”. Voorzitter Jos Arnouts bouwde ze eigenhandig op zijn “Cruysackerhof”. De inspiratie hiervoor haalde hij bij Jelena De Belder, destijds de conservator van het Arboretum in Kalmthout. Het koppel De Belder had ook het domein Hemelrijk in Essen. Jos was mee actief in de tuinen, zowel in Kalmthout als in Essen. Voor het domein “Hemelrijk” had Jelena De Belder vanuit in haar geboorteland Slovenië een typische hooischuur laten overkomen die dan terug werd opgericht in Essen.

Jos vond deze constructie zo indrukwekkend dat hij op het idee kwam om er zelf één te bouwen op zijn domein. Het is dit bouwwerk dat zeker één van de trekpleisters zal worden tijdens de hoevefeesten. Hooi zal er niet in gestockeerd worden maar het wordt ongetwijfeld een mooie zitplaats!

Opnieuw koers aan De kar!

Op vrijdag 12 juni zal er opnieuw koers zijn in de omgeving van het Restaurant De kar op de Putsesteenweg. Na jarenlange afwezigheid is het daar nu voor de tweede maal koers! Het is een organisatie van de zaakvoerders van het restaurant, Thijs en Daan Klumpers, en de Kalmthoutse wielervanaat David Francken.

Na het succes van vorig jaar kon een tweede editie niet uitblijven. Wel is het zo dat de omloop moest aangepast worden gezien de werken die momenteel in de Klinkaardstraat plaatsvinden. Men blijft dit jaar fietsen op Kalmthouts grondgebied met vertrek en aankomst in de Canadezenlaan ter hoogte van het restaurant. De renners fietsen 75 kilometer of 12 ronden. De Nacht van de Kar start om 20u. Na de wielervedstrijd is er een afterparty met dj. Thyaz. De opbrengst van de avond gaat naar de VZW Super Nils, een organisatie die zich inzet voor extra ondersteuning van patiënten in ziekenhuizen.

Gezien de omstandigheden wordt aangeraden met de fiets naar het evenement te komen, parkeren kan wel in de Grensstraat, een fietsparking wordt voorzien.

21. Villa Bolssens 22. Villa Maerten

21. Gebouwd in 1932

22. Gebouwd in 1933

Architect E. Van Steenberghe

Canadezenlaan 63 - 61

Heide-Kalmthout

Een dubbelwoning

Een aantal aspecten zijn hier het vermelden waard:

Dit is de laatste dubbelwoning die Van Steenberghe in zijn carrière zal ontwerpen. Zijn allereerste dubbelwoning staat in Brasschaat: villa Zilverbron.

Bij deze dubbelwoning is er van symmetrie geen sprake. De enige gelijkenis is dat hij erin slaagde de voorgevelpartij van dit project, zo extreem te differentiëren dat men vanop de straat het gevoel krijgt dat het slechts om één villa gaat. De dubbelwoning ligt naast de villa Karekiet die slecht één jaar voordien werd gebouwd. Het rechterdeel van de dubbelwoning werd als eerste gebouwd door de familie Bolssens. Eén jaar later volgde het linkerdeel voor de familie Maerten. Beide woningen verschillen compleet van opzet. Waar de woning Bolssens vooral in de diepte gebouwd werd, zien we bij de woning Maerten een compacte rechthoekige woning met een halfcirkelvormige uitbouw naar de straatzijde toe.

Typisch voor deze architect was het aanbrengen van een vlaggenmast op één der gevels. Dit om de strakke horizontale en verticale ritmeringen en accenten, het beeld van het gebouw karakter te geven. Op de gevel van Bolssens is de houder voor de vlaggenmast nog steeds te zien. Van Steenberghe maakte zelfs een ontwerp voor de vlag. In het architectenarchief van de Provincie Antwerpen zijn deze originele plannen van Van Steenberghe nog terug te vinden.

Enkele jaren later werd in het villa gedeelte Maerten een verbouwing uitgevoerd. Hiervoor werden de plannen getekend door de zoon van Eduard Van Steenberghe, Edward.

De originele staat van de tweewoning en het feit dat o.a. de kinderkamer in de villa Bolssens nog volledig intact was, maakten dat beide woningen in 1995 per KB opgenomen werden op de lijst van beschermde gebouwen.

Volgende week 23: Villa Grauls (De Karekiet)

bezoek onze website www.heidevertelt.be voor nog meer foto's

(bijdrage van Paul Witters)

Nog even over het woord “Spleen”!

Ik kwam dit woord voor de eerste keer tegen, als titel van een gedicht van Godfried Bomans (2 maart 1913 – 22 december 1971) in een bewerking van M van der Plas. Het complete en originele gedicht van Godfried Bomans werd gepubliceerd op 4 april 1947 in het Nederlands katholieke jeugdblad *De Linie*. Voorloper van *De Nieuwe Linie* (1963-1982).

Het oorspronkelijke versje had geen titel. Maar de meest bekende versie is een bewerking van Michel van der Plas (pseudoniem van Ben Brinkel, 1927–2013). Hij was een veelzijdige Nederlandse dichter, journalist, biograaf en liedtekstschrijver.

Spleen

*Ik zit mij voor het vensterglas
onnoemlijk te vervelen.*

*Ik wou dat ik twee hondjes was,
dan kon ik samen spelen.*

(Bijdrage van Paul Lion (bron Wikipedia))

Uit de oude doos

Deze week publiceren wij een foto van de Kapellaan, toen noemde deze straat nog Schoolstraat.

Het huis op de foto staat er nog, het is het huis op de hoek van de Drieslei en de Kapellaan.

Het jaartal van de foto is ons niet gekend, vermoedelijk genomen begin de 20ste eeuw.

